

İfla Başkanı ve Genel Sekreterinin Oluşturduğu Özel Heyetin Türkiye Ziyaretine İlişkin Rapor 10-14 Kasım 1990

Türk Kütüphaneciler Derneği'nin 1950'den beri üyesi bulunduğu IFLA'nın Başkan ve Genel Sekreterinin bu milletlerarası kuruluşun 61'nci Genel Konferansını Türkiye'de düzenlenmesi konusunda incelemeler yapmak üzere yurdumuza geldiklerini Türk Kütüphaneciliği'nin bundan önceki sayısında bildirmiştik. Bu IFLA Genel Sekreteri'nin bu gezi hakkında düzenlediği rapor, 28-29 Kasım 1990 günlerinden toplanan IFLA Yönetim Kurulu'na ele alınmış ve burada sergilenen bilgilerin ışığında anılan toplantıların 1995 yılında İstanbul'da yapılmasına oybirliğiyle karar verilmiştir. Türk Kütüphaneciliği ve Derneğimiz açısından büyük önem taşıyan bu raporu ve çevirisini aşağıda sunuyoruz.

Giriş

Başkan ve GS (Genel Sekreter), Türk Kütüphaneciler Derneği Genel Başkanı tarafından, bu Derneğin ve Türkiye Kültür Bakanlığı'nın belirlemek bir yılda Türkiye'de bir IFLA Genel Konferansı düzenlenmesine ilişkin resmi davetlerinin bir uzantısı olarak davet edildi. Bu davetler 1989 yılında, Paris'teki IFLA Konferansı sırasında yapılmıştı.

Mesleki Program

Başkan ve GS şunlarla görüşmeler yaptılar:

- IFLA'yı gelecekteki yıllık konferanslarının birini Türkiye'de düzenlemesi için davet eden Türk Kütüphaneciler Derneği'nin Genel Yönetim Kurulu. Toplantı TKD'nin bürosunda ve TKD Genel Başkanı Bay Necmeddin Sefercioğlu'nun başkanlığında yapıldı.

- Ankara'daki Kütüphane Müdürleri ve Kütüphanecilik Okullarının Başkanları/- Profesörleri. Milli Kütüphane'de yapılan toplantıya yaklaşık 40 meslektaş katıldı. Ev sahibi: Milli Kütüphane Başkanı Bayan Altınay Sernikli, Başkan: Bay Sefercioğlu.

- İstanbul'daki Kütüphane Müdürleri ve Kütüphanecilik Okulları Başkanı/ Profesörleri. 25 kadar meslektaş bulundu. Toplantı İstanbul Üniversitesi Kütüphanecilik Bölümü'nde yapıldı. Ev sahibi: Bayan Jale Baysal, Başkan: Bay Sefercioğlu.

- Ankara'da Türkiye Kültür Bakanı Bay Namık Kemal Zeybek. Görüşmede Bayan Sernikli, Bay Sefercioğlu, Kütüphaneler Genel Müdürü Bay İzzet Özgüç ve çevirileri yapan Orta Doğu Teknik Üniversitesi Kütüphane ve Dokümantasyon Dairesi Başkanı Bayan Filiz Çermen de bulundu. Bakan'ın IFLA'ya bir kez daha hoş geldiniz dediği ve

bu büyük konferansın düzenlenmesi için mali desteğini teyit ettiği çok olumlu bir görüşme. Kendisi IFLA Genel Konferansına ev sahipliği etmekten memnun olacaktı.

- İstanbul'un kültür işlerinden sorumlu Vali yardımcısı Bay Erdoğan İzgi, Başkan ve GS'e Bay Sefercioğlu ile Milli Kütüphane Başkan Yardımcısı ve TKD Genel Yazmanı Bay Tuncel Acar refakat ediyordu. Ayrıca İstanbul İli Kültür Müdür Yardımcısı Bayan Gülser Orhan ve çevirmenlik yapan bir meslektaşı da görüşmeye katıldı. Atmosfer çok rahatlatıcı ve açtı.

Başkan ve GS şu kütüphaneleri/kütüphanecilik okullarını ziyaret ettiler:

- Ankara'da Milli Kütüphane. İki daire başkanı ile yapılan kısa bir görüşmeden sonra, Başkan Bayan Sernikli ve Başkan Yardımcısı Bay Acar iyi düzenli kütüphanenin gezilmesinde Başkan ile GS'e kılavuzluk ettiler.

- Ankara'da Meclis Kütüphanesi. Bize iyi donatılmış kütüphanesini gösteren Kütüphane Müdürü Bay Hilmi Çelik ile görüşüldü. Başkan ve GS onu aşkın yıldır Parlamento Kütüphaneleri Seksiyonu aracılığıyla IFLA'ca tanınan Bay Çelik ile, Türkiye'deki IFLA Konferansı da dahil, IFLA'nın genel sorunlarını tartıştılar. O, resmi görevinin IFLA'nın Türk hükümetiyle temaslarına yardımcı olabileceğine işaretle, ne zaman istenirse yardım edeceğini vurguladı. Kendisi, Türkiye Cumhurbaşkanı'nun konferans ile doğrudan ilgilendirilmesinin şart olduğu düşüncesinde. Bunun gerçekleştirilmesi Türk kütüphanecilik mesleği mensupları ile Kültür Bakanlığı aracılığında sağlanmalıdır.

- Ankara'da Orta Doğu Teknik Üniversitesi Kütüphanesi. Kütüphanenin kısa bir tarihçesini veren ve iyi kullanılan kütüphanesinin gezilmesine kılavuzluk eden Kütüphane ve Dokümantasyon Dairesi Başkanı Bayan Filiz Çermen ile görüşüldü.

- Ankara'da Hacettepe Üniversitesi Kütüphanecilik Bölümü. Prof. Dr. Tülin Sağlamlıtuç'un daveti ile, Başkan ve GS okula ilk kişisel bilgisayarın gelişi dolayısıyla düzenlenen resepsiyona katıldılar.

Son fakat önemlisi, Başkan ve GS, İstanbul'da 1995'teki IFLA Genel Konferansının muhtemel yeri olarak Atatürk Kültür Merkezi'ni ziyaret ettiler. O merkez hükümete (Kültür Bakanlığı'na) bağlıdır.

Sosyal ve Kültürel Program

Özel Heyetin sosyal ve kültürel faaliyetine giren ziyaretler:

- Ankara'da Orta Doğu'nun en büyük camii (Kocatepe Camii)
- Ankara'da Anadolu Medeniyetleri Müzesi
- İstanbul'da Sultanahmet Camii
- İstanbul'da Dolmabahçe Sarayı

- İstanbul'da Topkapı Sarayı
- İstanbul'da Ayasofya Müzesi
- İstanbul'da Halk Dansları gösterisi

Verilen öğle ve akşam yemekleri:

- Türk Kütüphaneciler Derneği'nce
- Milli Kütüphane'ce
- Kültür Bakanlığı'na
- Meclis Kütüphanesi'nce
- İngiliz Kültür Heyetince. İngiliz büyükelçiliği Enformasyon Hizmetleri Birinci (Kültürel) Sekreteri, Bay Chris Harrison'un daveti ile SELSUS'ca. Kütüphanecilik ve Enformasyon Bilimleri Danışmanı Bayan Sönmez Taner'in daveti ile.

Bazı pratik bilgiler

Toplantılarda tartışılan bazı hususlar aşağıda listelenmektedir:

CDNL: Bayan Altınay Sernikli, yıllık toplantısı için CDNL'yi 1995'te Ankara'ya davet etmeyi tasarlamaktadırlar. (CDLN)

Konferans şehri ve yeri:

1989'da IFLA'ya gönderilen resmi davetlerde belirtildiği gibi, Konferans İstanbul'da düzenlenecektir.

Şimdiki durumda, İstanbul'un merkezindeki Atatürk Kültür Merkezi en iyi toplantı yeridir. Daha geniş başka bir konferans merkezi 1993'te hazır olacak. Bundan dolayı konferans yerine ilişkin son karara daha sonra varılmalıdır.

Konferans Kılavuzu:

1990 versiyonunun kopyaları dağıtıldı ve üzerinde çalışılıyor.

Tarihler: Tarihlerle ilişkin öneri 1 Kasım 1991'den önce IFLA Merkezine ulaşacaktır.

Mali Kaynaklar:

Bütün Konferans için 2-3 milyon dolarlık bir meblağa ihtiyaç olacaktır. Gelir kayıt ücretleri-destekçiler'den (1/3), sergiden (1/3) ve Hükümet'ten (1/3) sağlanmalıdır.

İlk Duyuru:

Metin taslağı 1 Kasım 1991'den önce IFLA Merkezi'ne gönderilecektir.

Genel Tema:

Genel tema ile alt temalara ilişkin öneri 1 Kasım 1990'dan önce IFLA Merkezine ulaştırılacaktır. Politik izlenimli temalardan kaçınılmalıdır.

Oteller:

İstanbul'da bütün fiyat sınıflarına uygun oteller bulunmaktadır. Büyük oteller

(Hilton, Sheraton, Marmara) Atatürk Kültür Merkezi'ne çok yakındır.

Logo: Logo önerisi 1 Kasım 1991'den önce hazır olacaktır. Mümkün olabilirse bazı seçenekler de hazırlanacaktır.

Düzenleme ve Hazırlık Komitesi:

Yetkililer/temsilciler'den oluşan Düzenleme Komitesi ile aktüel düzenlemeyi üstlenecek meslekdaşların oluşturacağı Hazırlık Komitesi kısa zamanda kurulacaktır. Ayrıca ek hazırlıklar ve koordinasyon için bir temas edilecek/anahtar kişinin atanması da şarttır.

Parlamento Kütüphaneleri:

Meclis Kütüphanesi Müdürlüğü'nce Ankara'da bir Parlamento Kütüphanecileri toplantısı düzenlenecektir. Bir başka düşünce: Parlamento Kütüphaneleri Unesco'ca desteklenen resmi Toplantı Öncesi Semineri'nin konusu olabilir.

Patron: Konferans için resmi bir patrona sahip olunmasının arzu edildiği vurgulandı.

Toplantı Öncesi Semineri:

Tema, yer, vb. hakkındaki öneriler 1 Kasım 1991'den önce IFLA Merkezi'ne bildirilmelidir. IFLA'nın Mesleki Koordinatörü ile bir ön görüşme yapılması şarttır. Bu görüşme Ağustos 1991'de, Moskova'da yapılabilir.

SÇ: Türk meslektaşlara göre, Türkçe SÇ (Stimülane çeviri) gerekli olacaktır. Bu sorunun Türk meslektaşlarca çözümleneceği belirtildi.

Pul: Konferans dolayısıyla IFLA pulu ve ilk gün zarfı çıkarılacaktır.

Vize: Bazen vizeye ihtiyaç duyulur. Bunun dışında hiçbir ülke için başka herhangi bir sınırlama yoktur.

Ziyaret sırasında görüşülen kişilerin listesi

Bu liste tamam değildir; GS bazan adları tesbit edemedi.

Bay Tuncel ACAR

Milli Kütüphane Başkan Yardımcısı; Türk Kütüphaneciler Derneği Genel Yazmanı, Ankara

Dr. Mustafa AKBULUT

Ankara Üniversitesi Kütüphanecilik Bölümü Profesörü; Arşiv Anabilim Dalı Başkanı
İngiliz Kültür Heyeti Kütüphanecisi
İstanbul Üniversitesi Kütüphanecilik Bölümü Başkanı

Bayan Selma ASLAN

Dr. Jale BAYSAL

Bay Hilmi ÇELİK

Türkiye Büyük Millet Meclisi Kütüphane ve Dokümantasyon Merkezi Müdürü, Ankara.

Bayan Filiz ÇERMEN

Orta Doğu Teknik Üniversitesi Kütüphane

Bay Hasan DUMAN	tasyon Dairesi Başkanı, Ankara.
Dr. Osman ERSOY	Kültür Bakanlığı Eski Kütüphaneler Genel Müdürü, Ankara.
Bay Chris HARRISON	Ankara Üniversitesi Kütüphanecilik Bölümü Eski Profesörü.
Bay Erdoğan İZGİ	İngiltere Büyükelçiliği Enformasyon Hizmetleri Birinci (Kültürel) Sekreteri
Dr. İbrahim KARAER	İstanbul Vali Yardımcısı
Bayan Gülser ORHAN	Başbakanlık Devlet Arşivleri Genel Müdürlüğü Dokümantasyon Dairesi Şube Müdürü;
Bay İzzet ÖZGÜÇ	Türk Kütüphaneciler Derneği Genel Başkan Yardımcısı, Ankara
Dr. Tülin SAĞLAMTUNÇ	İstanbul İl Kültür Müdür Yardımcısı
Altınay SERİKLİ	Kültür Bakanlığı Kütüphaneler Genel Müdür Vekili, Ankara.
Dr. Necmettin SEFERCİOĞLU	Hacettepe Üniversitesi Kütüphanecilik Bölümü Profesörü, Ankara.
Bayan Sönmez TANER	Milli Kütüphane Başkanı; Türk Kütüphaneciler Derneği Genel Başkan Yardımcısı, Ankara.
Bay Namık Kemal ZEYBEK	Ankara Üniversitesi Kütüphanecilik Bölümü Öğretim Üyesi; Türk Kütüphaneciler Derneği Genel Başkanı, Ankara.
	Kütüphanecilik ve Enformasyon Bilimi Danışmanı, SELSUS, İstanbul
	Kültür Bakanı, Ankara.

Genel İzlenim

Başkan ve GS ziyaretleri sırasında büyük konukseverlik hissettiler. Onlar bir IFLA Genel Konferansı'nı ağırlamak için ciddi bir hazırlık müşahade ettiler.

Kimi Türk meslektaşlar uzun süreli planlamaya pek yatkın görünmediler. Onlar için beş yıl sonra vuku bulacak bir olayın tartışılması o kadar kolay değildi. Bununla birlikte, Başkan ve GS, Türklerin kısa sürede, "hemen" mükemmel düzenleyiciler olduğunu öğrendiler.

Milletlerarası kütüphaneciliğin yüceltilmesi ve Türk kütüphanecilerinin ülke çapında sarılması, Türk Kütüphaneciler Derneği Yönetim Kurulu için, büyük önceliğe sahip olmalıdır.

İstanbul'un bir IFLA Konferansı için Türkiye'deki en iyi şehir olduğunda hiç kuşku yoktur.

IFLA Yönetim Kuruluna Tavsiye

Başkan ve GS, 1995'deki 61'nci Genel Kurul ve Konferansı'nın İstanbul'da toplanmasını Yönetim Kurulu'na bütün kalpleriyle tavsiye ederler:

- Türk Kütüphaneciler Derneği'nin organize ettiği Türk meslektaşlar bu Konferansı düzenlemeye hazırlanmış ve hazır dırlar.

- Onlar bir Düzenleme ve Hazırlık Komitesini yetenekli kişilerle oluşturabileceklerdir. Bazıları bu karmaşık görevin yürütülmesine özellikle önderlik edebileceklerdir.

- Kültür Bakanlığı'ndan yeterli yardım alınacaktır.

- Böyle büyük bir konferans için gerekli bütün kolaylıklar İstanbul'da bulunmaktadır.

Genel olarak konuşulduğunda, Türk kütüphaneleri mesleki ziyaretin konusu olmak için yeterli çekiciliktir. Bununla birlikte iyi okul kütüphanelerinin eksikliği yanında, halk kütüphanelerinin gelişmesi ile ilgili bazı sorunlar vardır.

- Türkiye'nin kültürel mirası büyük bir cazibe oluşturacaktır.

- Bütün ülkelerin temsilcileri memnurlukla karşılanmaktadır.

The Hague, 20 Kasım 1990

Paul Nauta
IFLA Genel Sekreteri